

Statens vegvesen

Vedlegg 1 – Høringsnotat

Forslag til endring av

- Forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil
- Forskrift 1. juni 2016 nr. 560 om godkjenning av moped og motorsykkel
- Forskrift 1. juni 2016 nr. 561 om godkjenning av traktor og tilhenger til traktor

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
12. juni 2017

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
2	Fabrikant eller eier skal søke om godkjenning av kjøretøy	3
2.1	Bakgrunnen for forslaget	3
2.2	Gjeldende rett.....	4
2.2.1	Bil og tilhenger til bil.....	4
2.2.2	Motorsykkkel og traktor.....	4
2.2.3	Kjøretøyforskriften	5
2.3	Begrepene søknad og fremstilling	5
2.4	Nærmere om forslaget.....	5
3	Forslag til endring av traktorforskriften § 10 – krav til dokumentasjon ved enkeltgodkjenning.....	6
4	Forslaget til endringsforskrift.....	7
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	7
6	Høringsfrist.....	7

1 Innledning

Vegdirektoratet sender med dette forslag til endring i forskrift av 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil (bilforskriften), forskrift av 1. juni 2016 nr. 560 om godkjenning av moped og motorsykel (motorsykkelforskriften), og forskrift av 1. juni 2016 nr. 561 om godkjenning av traktor og tilhenger til traktor (traktorforskriften) på høring.

Vegdirektoratet foreslår å forskriftsfeste krav om at det er kun fabrikant eller eier som kan søke om godkjenning av kjøretøy. Høringsnotatet redegjør nærmere for bakgrunnen for forslaget, gjeldende rett, begrepsbruk og konsekvenser.

Det foreslås videre at dokumentasjonskravet i traktorforskriften § 10 syvende ledd tas bort.

2 Fabrikant eller eier skal søke om godkjenning av kjøretøy

2.1 Bakgrunnen for forslaget

I dag er det ikke forskriftsfestet krav til at det er eier eller fabrikant som må søke om godkjenning av kjøretøyet eller fremstille kjøretøyet for godkjenning i de tekniske forskriftene for kjøretøy. Det er ulik praksis på hva som kreves av fullmakt eller samtykke fra eier når det søkes om godkjenning av kjøretøyet.

Godkjenning av kjøretøy er et vedtak etter forvaltningsloven, og det er derfor viktig at Statens vegvesen forholder seg til riktig part. Ved godkjenning av kjøretøy fastsetter Statens vegvesen hvilke data som er gjeldende for kjøretøyet. Dette kan påvirke kjøretøyeiers rettigheter og plikter. Med økt fokus på kjøretøyenes miljøegenskaper og utslippsdata, vil fastsettelsen av disse dataene kunne få større betydning for kjøretøyeiers bruksmuligheter og plikter knyttet til bruk av kjøretøyet, eksempelvis hvor høy takst man må betale ved bompassering og om man kan kjøre innenfor en lavutslippssone.

I henhold til regelverket for motorvognavgifter fastsetter Skatteetaten avgiftene basert på de tekniske dataene som fastsettes i forbindelse med kjøretøyets godkjenning etter Statens vegvesens regelverk. Dataene Statens vegvesen fastsetter for kjøretøyet kan derfor ha økonomiske konsekvenser for kjøretøyets eier, og det er derfor viktig at vi sikrer og overholder partens rettigheter i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven.

I dag er det ulik praksis ved trafikkstasjonene i forhold til hvem som legges inn som sakspart ved godkjenning av kjøretøyet. I noen tilfeller legges den som kommer med kjøretøyet til hallkontroll inn som sakspart. I andre tilfeller legges den som ifølge dokumentasjonen er eier på tidspunktet for godkjenning, inn som sakspart. Saksbehandler/kontrollør tar i dag ikke alltid stilling til eierskapet. Vegdirektoratet ser følgelig at det er behov for en klar hjemmel som regulerer hvem som faktisk kan søke om godkjenning av kjøretøy.

Bilkriminalitet er et økende problem, spesielt på tvers av landegrensene. Ved å forskriftsfeste et krav til at det er kjøretøyets eier som må søke om godkjenning av kjøretøyet, bidrar vi til en økt bevissthet rundt eierforhold også ved godkjenning av kjøretøyet, og ikke bare når kjøretøyet skal registreres i Det sentrale motorvognregisteret.

2.2 Gjeldende rett

2.2.1 Bil og tilhenger til bil

Godkjenning av kjøretøy i klasse M, N og O er regulert i direktiv 2007/46/EF. Direktivet er implementert i Norge gjennom bilforskriften. Bilforskriften gjelder kjøretøy i klasse M, N og O som er førstegangsregistrert etter 15.september 2012. Det fremgår av forskriften § 5:

«Godkjenning av bil og tilhenger til bil samt deler og utstyr, skal følge fremgangsmåte og krav som framgår av rettsaktene nevnt i § 3 dersom ikke annet følger av denne forskrift.»

I samme forskrift § 3 henvises det til direktiv 2007/46/EF med vedlegg (rammedirektivet). Bilforskriften § 9 første ledd om enkeltgodkjenning av ny bil og tilhenger til bil viser til direktivets artikkel 24. Direktivets artikkel 24 nr. 4 gjelder individuelle godkjenninger (enkeltdokkjenning):

*«En ansøgning om individuel godkendelse indsendes af **fabrikanten** eller **køretøjets ejer** eller **af en person, der handler på deres vegne**, forudsat at denne person er etableret i Fællesskabet.»*

Direktivets artikkel 24 nr. 4 stadfester at kun fabrikant, eier, eller noen med fullmakt fra en av disse, kan søke om enkeltgodkjenning. Dette innebærer at kravet i utgangspunktet allerede er gjeldende rett for kjøretøy som er omfattet av direktivet.

Dersom fabrikanten har oppnevnt representant etter direktivets artikkel 5 nr. 3, vil representanten kunne opptre på vegne av fabrikant i denne sammenhengen.

2.2.2 Motorsykkel og traktor

Rettsaktene for godkjenning av motorsykkel og traktor (forordning (EU) nr. 167/2013 og 168/2013) regulerer ikke enkeltgodkjenninger, og har følgelig ikke lignende bestemmelser.

Forordningene er implementert i Norge gjennom traktorforskriften og motorsykkelforskriften. Disse forskriftene regulerer ikke hvem som kan søke om godkjenning av disse typer kjøretøy.

2.2.3 Kjøretøyforskriften

For kjøretøy i klasse M, N og O som er førstegangsregistrert før 15. september 2012, motorsykkel og traktor som er godkjent eller registrert første gang i Norge før 1. september 2016, gjelder forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften). Kjøretøyforskriften gjelder også for ombygde kjøretøy i henhold til bilforskriften § 17, motorsykkelforskriften § 16, traktorforskriften § 17, og kjøretøy i andre kjøretøyklasser.

Det fremgår av kjøretøyforskriften § 6–10 nr. 1:

«Kjøretøyets eier eller den som på eierens vegne har rådighet over det er ansvarlig for at kjøretøyet fremstilles for godkjenning.»

Kjøretøyforskriften regulerer hvem som er ansvarlig for at kjøretøyet fremstilles for godkjenning, men regulerer ikke hvem som kan søke om godkjenning eller hvem som faktisk fremstiller kjøretøyet.

2.3 Begrepene søknad og fremstilling

Direktiv 2007/46/EF omhandler hvem som kan inngi søknad om godkjenning, mens bilforskriften, motorsykkelforskriften, traktorforskriften kun har krav til den som fremstiller kjøretøyet for godkjenning. Kjøretøyforskriften regulerer kun hvem som er ansvarlig for at kjøretøyet fremstilles for godkjenning.

I praksis i dag anser Statens vegvesen timebestilling som søknad om godkjenning. Ved direkte oppmøte i hall (drop-in), blir selve fremstillingen av kjøretøyet den reelle søknaden.

2.4 Nærmere om forslaget

Vegdirektoratet foreslår å tydeliggjøre kravet til at eier/fabrikant er den som skal søke om godkjenning av kjøretøy. En slik bestemmelse er i tråd med direktiv 2007/46/EF. Av hensyn til likebehandling av alle kjøretøyklasser, foreslås det at bestemmelsen inntas i en generell bestemmelse om godkjenning i henholdsvis bilforskriften, motorsykkelforskriften og traktorforskriften.

Ved å innta kravet i den generelle bestemmelsen om godkjenning i forskriftene, vil den gjelde for alle typer godkjenning. På denne måten blir også ombygging omfattet av endringen. Dagens regelverk for ombygging finnes i bilforskriften § 17, motorsykkelforskriften § 16, og traktorforskriften § 17. Bestemmelsene henviser til en rekke paragrafer i kjøretøyforskriften, men den henviser ikke til § 6–10. Dette forslaget vil forhindre at andre enn eier kan søke om godkjenning av endret kjøretøy, noe vi mener at er særdeles viktig da en endring av kjøretøyet kan medføre endringer i rettighetene og pliktene for kjøretøyeier, spesielt i forhold til motorvognavgifter.

Videre vil kravet harmonisere de tekniske forskriftene med bestemmelsen om at kjøretøyet kun skal registreres på eier i henhold til § 2–3 i forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (bruksforskriften).

Forslaget medfører en klargjøring av at det kun er fabrikant eller eier som kan søke om godkjenning. Vedtak om godkjenning av kjøretøy skal derfor kun rettes til den som har søkt om godkjenning av kjøretøyet. Dersom fabrikant eller eier ikke har anledning til å søke om godkjenning av kjøretøyet selv, løses dette gjennom alminnelig regelverk for fullmakt.

For å verifisere at eier søker om godkjenning, må vedkommende som fremstiller kjøretøyet uten forutgående søknad identifisere seg, eller legge frem fullmakt fra eier. Dersom vedkommende som fremstiller kjøretøyet er en profesjonell aktør/næringsdrivende, må det vurderes om vedkommende har stillingsfullmakt.

Det vil forhindre at andre enn kjøretøyets juridiske eier søker godkjenning/endring av kjøretøy. I tvilstilfeller vil det bli nødvendig å utrede hvem som er kjøretøyets juridiske eier. Dersom det er tvil om eierforholdet eller tvil om eier faktisk ønsker godkjenning, skal det gis avslag på søknad om godkjenning med hjemmel i den foreslåtte bestemmelsen.

3 Forslag til endring av traktorforskriften § 10 – krav til dokumentasjon ved enkeltgodkjenning

Traktorforskriften § 10 regulerer enkeltgodkjenning av traktor og tilhenger til traktor. Bestemmelsen angir hvilket teknisk kravnivå som gjelder og hvilke krav som stilles til dokumentasjon. Til forskjell fra ved typegodkjenning – hvor de nye forordningene etablerer nye krav – har Vegdirektoratet ved enkeltgodkjenning videreført kravene i kjøretøyforskriften. Utformingen av § 10 har imidlertid ved en inkurie ført til en uklarhet vedrørende dokumentasjonskravet.

Det fremkommer i § 10 tredje ledd at «*Traktor og tilhenger til traktor skal oppfylle kravene i kjøretøyforskriften*», men videre at man kan velge å oppfylle ett eller flere av kravene i rettsaktene. I § 10 syvende ledd er det imidlertid angitt at «Overensstemmelse med kravene skal prøves og dokumenteres som fastsatt (i de enkelte rettsakter) for EU-typegodkjenning...». Dermed fremstår det som at man ved benyttelse av de tekniske kravene i kjøretøyforskriften skal «prøve og dokumentere» disse «som fastsatt (i de enkelte rettsakter) for EU-typegodkjenning». Dette var ikke Vegdirektoratets intensjon. Vår intensjon med opprettelsen av traktorforskriften var at krav til dokumentasjon skulle følge det samme regelverket som de tekniske kravene. Dette var også omtalt i høringsnotatet for traktorforskriften.

For å oppnå dette foreslår Vegdirektoratet at § 10 syvende ledd i sin helhet tas bort. Dermed vil § 10 tredje ledd regulere både tekniske krav og dokumentasjonskrav.

Vi gjør oppmerksom på at dokumentasjonskravet allerede praktiseres på denne måten. Dette på grunnlag av et generelt unntak truffet av Vegdirektoratet 28. oktober 2016 der vi ba regionvegkontorene om ikke å følge traktorforskriften § 10 syvende ledd. Vi bemerker videre at vi ikke er kjent med at den utilsiktede feilen i bestemmelsen har medført problemer for verken fabrikanter, importører, eiere i perioden fra ikrafttredelsen av forskriften 1. september frem til unntaket ble vedtatt 28. oktober 2016.

4 Forslaget til endringsforskrift

Forslag til endringsforskrift følger som vedlegg 2 til dette høringsnotatet.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det legges til grunn at forslaget ikke vil få økonomiske eller administrative konsekvenser.

6 Høringsfrist

Vi ber om at høringsinstansenes uttalelser innen **15. august 2017**. Høringssvar sendes inn enten elektronisk via www.vegvesen.no > offentlige høringer, til firmapost@vegvesen.no eller per post til Statens vegvesen Vegdirektoratet, Postboks 8142 Dep, 0033 Oslo.